

INKLUDERENDE FELLESSKAP FOR BARN OG UNGE

Analyse, tiltak og konsekvenser

EKSPERTGRUPPENS KONKLUSJONER

- Dagens system er et ekskluderende system
- Manglende kompetanse
- Det ventes for lenge med å gi nødvendig hjelp
- Lave forventninger og lite tilfredsstillende læring og utvikling
- Det blir brukt mye tid på sakkyndighetsarbeid
- Kun 4 av 10 barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging får hjelp
- Det eksisterer ikke klare kvalitetskrav til praksis og oppfølging på læring og utvikling
- PP-tjenesten og Statped har for stor avstand til den daglige praksis i barnehage og skole

KOMMENTARER TIL EKSPERTGRUPPENS ANALYSE

- Ekskluderende system?
- Manglende kompetanse og kvaliteten i tilbudet
  - Lave forventninger til elevens læring
- Dagens PP-tjeneste
  - De med mest spesialpedagogisk kompetanse er lengst unna elevene
  - For mye tid på sakkyndig arbeid

EKSPERTGRUPPENS FORSLAG

ET HELHETLIG PEDAGOGISK SYSTEM FOR BARN OG UNGE
MED BEHOV FOR SÆRSKILT TILRETTELEGGING

STØTTE TIL BARN OG UNGE

- Inkluderende tilpasset opplæring / pedagogisk praksis
  - Obligatorisk kartlegging? **Skeptisk!**
  - Tidlig innsats: **Hva er det?**
  - Flere elever skal få hjelp: **Enig!** Men er dette riktig måte?
- Rett til en kvalifisert lærer og mer spesialpedagogisk kompetanse
  - Lovfesting av rett til en kvalifisert lærer: **Ja!** Realistisk?
  - Flere lærere med spesialpedagogisk kompetanse: **Ja!** Realistisk?
    - Lærerutdanninga
    - Desentraliserte kompetansemidler
- Et pedagogisk støttesystem i alle barnehager og skoler
  - Etablere et støttesystem som sikrer at barn og unge mottar ekstra støtte uten behov for sakkyndig vurdering og enkeltvedtak
    - **Vil fortsatt være behov for sakkyndig arbeid!**
    - **Tett på eller smurt utover?**
  - De pedagogiske ressursene i støttesystemet skal være målrettede, fleksible, mangfoldige og iverksettes hurtig
    - Systematisk bruk av 2-lærersystem Et ressurssspørsmål. Betyr dette en forsterket lærernorm?
- Varige og omfattende individuelle tiltak
  - Barn og unge med behov for individuelle tiltak med klare avvik fra rammeplan og læreplan skal sikres dette. **Hvem skal utrede og ha ansvar for opplæringen av disse?**

STØTTE TIL LÆRERE, SKOLER OG BARNEHAGER

- En lokal pedagogisk veiledningstjeneste
  - Det er det meningen at dagens PP-tjeneste skal gjøre, men hvorfor får det ikke til? Bemanningsnorm og kompetansekrav nå!
- Statlige/fylkeskommunale tjenester
  - Overføring av oppgaver til Utdanningsdirektoratet og nye fylkeskommuner
  - Utvalgte landsdekkende tjenester drives videre, men legges til en av fylkeskommunene (samisk spesialpedagogisk tjeneste, døvblindhet)
    - Vel og bra, men blir de ikke da enda fjernere fra de som de skal hjelpe?

Fjerne retten til spesialundervisning

- Den individuelle retten til spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning faller bort og erstattes av foreslåtte endringer og nye bestemmelser:
  - Rett til en lærer med godkjent pedagogisk utdanning
  - Et pedagogisk støttesystem i alle barnehager og skoler
  - En kommunal pedagogisk veiledningstjeneste
  - Krav til kartlegging, utredning, dokumentasjon og evaluering av tilbudene og opplæringsutbyttet
  - Foresatte skal ha medvirkning og klagerett
  - Fjerne en individuell rett i en tid der samfunnet blir mer og mer rettighetsbasert?
  - Erstattet med en generell klageadgang – like bra?

ANDRE TILTAK

- Lærerutdanningene må sikre at lærere har nødvendig kompetanse for å møte barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging
Helt enig!
- Videreutdanningstilbud i spesialpedagogikk må fortsette selv om grunnutdannelsen er på masternivå
Må lønne seg
- Det etableres registrering av utdanningsdata på individnivå fra barnehage til videregående opplæring
Minefelt
- Forsknings- og utviklingsarbeid tilknyttet barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging styrkes
Absolutt